

Onor. Biblioteca Universitatii
din Cluj
Sibiu.

Uj Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népkezősség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felfelős szerkesztő

Haretéri találkozó

A válasz nem késett soká . . .

Ez az első benyomás a tengelyhatalmak és tengelybarát nemzetek sajtóhangjaiból, Hitler és Mussolini találkozója után.

A válasz nem késett soká . . .

A „Potomac” fedélzetén tartott titokzatoskodó és izgatott atlanti-óceáni megbeszélések után, melyeket Roosevelt és Churchill a hadműveleti övezetektől biztonságos távolságban bonyolított le, — most Hitler és Mussolini megadta a kellő választ. Az európai forradalom e két vezére találkozott egymással a keleti arcvonalon, a német főhadiszálláson.

Mint a történelem régi híres hadvezérei: a német és olasz vezér is a csatamezőn találkozott egymással. Nem kényelmesen berendezett üdülőhelyen, luxushotelben vagy pazar kastélyban, hanem a fronton. Ott, ahol katonái küzdenek, mind a két vezérnek. A kemény emberek szokása szerint a Führer és a Duce a tettek mezején hozza meg a döntő elhatározásokat.

A két nagy államférfi és hadvezér új Európát akar teremteni s annak a küzdelemnek harcaijában cserélték ki ezuttal gondolataikat és terveiket, mely küzdelem éppen az általuk elgondolt új európai rend legnagyobb eltsége: a bolsevizmus ellen folyik.

A nemzeti szocialista Németország és a fasiszta Olaszország együttműködése a szoros barátságon és érdeklözösségen alapul. Aki azt hinné, hogy a tengelyhatalmakat valaha is elválaszthatná valami egymástól, esalódik. A két nép együtt menetel a közös úton, mely — a hivatalos közlemény szerint — az új európai rend megteremtése felé vezet.

Mindkét vezér és mindkét nép szilárd a győzelembe vetett hitében. „Az az új európai rend, — hangoztatja a közlemény — mely a győzelemből sarjadt, a lehetőséghez képest teljes mértékben megszünteti mindazon okokat, melyek a múltban európai háboruszkodásra vezettek, annak alapjait szolgálták. A bolsevista veszély és a plutokrata kizsákmányolás megszüntetése megteremteti a földrész népeinek békés, egyetértő és termékeny együttműködését, ugy politikai, mint gazdasági és kulturális vonatkozásban.”

A Churchill-Roosevelt féle atlanti-óceáni nyilatkozattal szembeállítja a tengely sajtója a Führer és a Duce tettekben és nem üres szavakban megnyilvánuló politikáját és jövőteremtő kezdeményezéseit. Az angolszász nyilatkozat nem egyéb, mint felhívás — jobbjágságra. Teljes leszerelés — Európában. Az angolszászok ellenben fegyverkezhetnek. Gazdasági kiszolgáltatottság a plutokráciának: eszerint földrészünk az angolszász hatalmak gyarmatává süllyedne. És így tovább . . . Hitler és Mussolini ezzel szemben — mint számtalanszor hangoztatták — az új európai rend megteremtése alatt a tartós béke létrehozását is értik. Ezért minden erővel a Lábortu okainak végleges kiküszöbölésén fáradoznak. Az atlanti-óceáni angolszász nyilatkozattal — e kísértetiesen wilsoni-jellegű békeprogrammal — szemben áll tehát a német és olasz vezér elgondolása, mely röviden a következőkben foglalható össze:

1. A bolsevizmus letörése az európai civilizáció védelméért.
2. A plutokrata hatalmak európai befolyásának és beavatkozásának kiküszöbölése.
3. Az európai népek közötti háboruszkodások okainak egyszerűsminenkori megszüntetése.
4. Széleskörű együttműködési politika megvalósítása Európa összes nemzetei között, ami által, a becsület és jog törvénye alapján, a kulturágyományok tiszteletben tartásával és a népek közös történelmi hivatástudatának megfelelőleg, a béke és virágzás korszaka köszönt majd földrészünkre.

Ennek a szép és nagy tervnek, illetve műnek érdekében tanácskozott ismét a Führer a Duceval. A találkozó kihatását — mint Berlinből hangoztatják — a jövő eseményei igazolják majd . . .

Gyermekeket hajszolnak a vörösök a tűzvonalba

Géppuskákkal kényszerítik az ifjakat a németek elleni harcra Bolseviki katonák német egyenruhában — Az erdőben bolyongó vörös vezérkari ezredes elvesztette a csapatát

Minden képzeletet meghaladnak és minden emberi érzést megcsufolnak azok a módszerek, melyek segítségével a bolsevisták megkísérik a német előnyomulást megállítását. A Rador berlini jelentése szerint legutóbb tízenkét-tizenöt éves gyermekeket fapuskákkal láttak el és gyakorlatoztak velük. Századokba és

zászlóaljakra osztották be őket, majd minden előzetes bejelentés nélkül a fapuskák helyett kézigranátokat adtak nekik és harcba vetették őket a németek ellen. Amikor a szerencsétlen gyermekek menekülni akartak, a mögöttük felállított bolsevista géppuskák tüzelést indítottak ellenük és halomra öldösték az ifjakat.

Vörös hadifoglyok német egyenruhában

A bolsevista hadviselés módjára egyébként jellemző a Radornak az a berlini jelentése is, mely szerint a keleti harctér középső szakaszán folyó tisztogatási munka közben

elfogtak olyan bolsevista katonákat, akiket német egyenruha volt. Ugyanezen a frontszakaszon elfogtak egy magasrangú tisztet is, aki polgári ruhában volt. Kijelentette, hogy azért vetette le egyenruháját, mert azt mondták, hogy

a németek meggyilkolják a bolsevista hadifoglyokat.

A Radornak egy másik berlini jelentése arról számol be, hogy a keleti arcvonalon elfogtak több vörös tiszt között egy vezérkari ezredest is, aki elveszítette csapatát és napokig bolyongott az erdőben, keresve csapatát. Ezt az ezredest egy olyan német hadosztály egysége fogták el, amelyről a bolsevista hadvezetőség jelentette, hogy megsemmisült.

A tegnapi német hivatalos jelentés

A német vezéri főhadiszállás tegnap délben a következő hivatalos jelentést adta ki:

A keleti harctéren a hadműveletek tervszerűen folynak.

A légi erő jó eredménnyel támadást intézett vasúti vonalak és fontos katonai célpontok ellen Moszkvától Délnyugatra.

Tűzsergünk a Dnyeper folyón elsüllyesztett egy ágyunaszadot, hármat pedig felgyújtott.

Repülő és buvárnaszád harca

A Rador berlini jelentése szerint egy német felderítő repülőgép a Fekete-tengeren elsüllyesztett egy szovjet buvárnaszadot, amely mintegy százhatvan kilométerre Nyugatra bukkant fel Szebasztopoltól. A német repülő nyomban föléje szállt és mielőtt még a hajó alá tudott volna merülni, bombákkal árasztotta

el. A bombák találtak és a buvárnaszád néhány perc alatt elsüllyedt.

A FINNEK TÉRHODITASA

Helsinkiből jelenti a Stefani-ügynökség, hogy a finn csapatok tegnap elfoglalták Summa városát, mely negyven kilométerre Déle fekszik Viipuritól.

Amerikai vélemény szerint Törökország hadműveleti terep lesz

A Stefani-ügynökség római jelentése szerint Stirling tengernagy, egyik nagy amerikai lap katonai munkatársa azt írja, hogy a Fekete-tenger nemsokára fontos hadműveletek színhelye lesz. Véleménye szerint a németek megkísérik majd, hogy a Kaukázust megtámadják a Fekete-tenger felől. A könnyű

szovjet tengeri egységek ezt nem lesznek képesek megakadályozni. Amennyiben Törökország nem nyitná meg az angol hajóhad előtt a Dardanellákat, ugy ez valószínűvé tenné az angolok esetleges hadműveleteit Törökország ellen.

Szeptember ötödikén az eddig még katonai szolgálatot nem teljesített összes orvosoknak jelentkezniük kell

Bucureştiből jelenti a Rador: A hivatalos lap szeptember második számában a következő rendelet-törvény jelent meg:

1. szakasz. 1941 szeptember 5-i hatállyal katonai szolgálatra kötelesek jelentkezni mindazok az 1942 és régebbi korosztályhoz tartozó orvosok, akik még nem teljesítették katonai szolgálatot. Ugyancsak kötelesek jelentkezni a fenti napon azok a végzett orvosnövendékek is, akiknek csak a doktori értekezés elkészítése

van hátra és akik eddig tanulmányi halasztást élveztek.

2. szakasz. A fenti csoportba tartozók részére minden tanulmányi halasztás érvényét veszti.

3. szakasz. A felsoroltak szeptember 5-én anélkül, hogy névre szóló behívóparancsot várnának, a bucureştii egészségügyi kiképző központban jelentkezni.

A háboru második évfordulója

Európa ellenségeinek végső legyőzéséig folytatják a tengelyhatalmak a háborút

A mai helyzetet az angol-bolsevista szövetség összeomlása jellemzi

Két éve annak, hogy az angolszász bekerítési politika elleni védekezés rákényszerítette a német birodalomra a háborút. Német hivatalos körök akkoriban kijelentették, hogy

a háborút addig folytatják, míg az angol befolyást nem száműzték a kontinensről és az európai népeknek nem biztosították a nyugodt, békés megélhetést.

Lengyelország volt az első ország, melyet Anglia nekiugrasztott Németországnak, de a nemzeti szocialista birodalom rövid hetek alatt végzett a szerencsétlen, idegen érdekek miatt vérző lengyelekkel. Sorban következett Belgium, Franciaország, Norvégia és a többi kis nyugati állam, melyek egyike sem tudott ellenállani a német fegyverek hatalmának. Görögország, majd Jugoszlávia népét szintén mozgósították a tengelyhatalmak ellen, de ezeket is rövid idő alatt utolérte végzetük. A bolsevista Oroszország, mely közben, mint prédára éhes vad, leselkedett és más nemzetek véréből gazdagodott, elérkezettnek látta az időt, hogy megtámadja Németországot. Mielőtt még befejezhetné volna teljesen hadai felsorakoztatását, a német hadsereg megindult és ma már mélyen bent jár a Szovjetunió területén.

szövetségeseivel együtt felszabadította a balti államokat és Finnország is visszanyerte, kemény harcok árán, azt a területét, melyet tavaly kénytelen volt a vörösöknek átengedni.

A háboru megkezdésének második évfordulója alkalmából — mint a Rador hivatalos berlini jelentése közli — német illetékes politikai körökben

A Szovjetunióknak szánt amerikai hadianyag Szibériában marad esetleges Japán elleni hadműveletek céljaira

Amióta a háboru Németország és Szovjetország között kitört, egyre feszültebb a helyzet Távolkeleten is. Egyik tárgyalás a másikat követi, amelyek mind újabb és újabb problémákat teremtenek, ahelyett, hogy tisztáznák a helyzetet. A japán politikára már hónapokkal ezelőtt is egyre fokozódóbb nyomást gyakorolt az angol-amerikai diplomácia, amióta Moszkva London oldalán Németország ellen háborúba lépett. A legutóbbi hetekben azonban egyenesen elviselhetetlenné vált a helyzet, mióta a Szovjetországnak adandó segély gondolata előtérbe lépett. Kitérő alkalomnak látszott ez arra, hogy új japánellenes játékba kezdjen a szövetséges diplomácia.

Lássuk azonban, mi volt e furfangos lépésnek oka? A távolkeleti kérdés kártyavetői azt gondolták, hogy

Japán ébersége déli érdekeivel szemben mindaddig eltompul, míg Szovjetországhoz való helyzete nincs tisztázva.

Sőt akadtak olyan merész képzetűek is, akik azt hitték a tisztázatlan északi helyzet következtében Japán, déli érdekeinek szemmel tartását egyenesen el fogja hanyagolni. Így az angol-amerikai politika min-

Japán nem marad tétlen az átlátszó játékkal szemben

A hatás azonban egészen más volt, mint ahogyan azt Washington és Londonban várták.

A blokáddal való fenyegetés a legkevésbé sem ijesztette meg a japánokat,

így más oldalról kellett megkísérlni a nyomást. Ez az alkalom pedig igen gyorsan adódott, mikor Vladivoszok felé megindultak az első Szovjetországhoz számára szánt szállítmányok. Most volt csak Japánnak igazában minden éberségére szüksége. Délen az angol-amerikai diplomácia minden mozdulatát meg kellett

megelégedéssel tekintenek vissza az elmúlt két esztendő alatt elért sikerekre.

Anglia garanciavállalásával belevitte Lengyelországot a háborúba, melynek célja volt a németeket elvágni a megélhetés lehetőségeitől. Éveken át készülődött Anglia szövetségeseivel a háborúra. Az Anglia által kezdeményezett harc a bolsevizmus elleni háborúvá lett, amely Európa ujrászületése érdekében a bolsevizmus elleni nagy felvonulássá alakult. A szövetséges államok hadereje a bolsevizmus ellen vonult fel, amely fenyegette az új Európát.

A jelenlegi helyzetet az angol-bolsevista szövetség összeomlása jellemzi.

Csak mellékes körülmény a Roosevelt-Churchill-féle megbeszélés és a tervezett moszkvai értekezlet is. Ma már senki nincsen kétségben az Irán ellen véghezvitt megróhanás céljával. Ez sem lesz azonban képes megakadályozni Anglia katonai összeomlását. A Moszkvából, Londonból és Washingtonból hallatszó ideges segélykiáltások nem akadályozhatják meg azt a sorsbeteljesedést, melyet előre lehet látni.

Európa népei szilárdan el vannak határozva, hogy a győzelmes befejezésig folytatják ezt a háborút.

A tengelyhatalmak és szövetségeseik nem nyugszanak addig, míg Európát meg nem mentik attól a veszedelemtől, mely az európai népek társadalmi, gazdasági és nemzeti szabadságát fenyegeti és amíg életét saját élettörvényei szerint berendezheti. A mai összes szenvedések azt a nemes célt szolgálják, hogy elérjék a győzelmet azon hatalmak ellen, melyek Európa ellenségei.

dent elkövetett, hogy valóságos záró vonalat létesítsen a Délkinaj tengeren Japán ellen. Az elképzelés az volt, hogy Szingapur lesz az angol-amerikai felvonulás sztratégiai központja és mint egy zárt lánc, alakuljanak azután a Fülöp szigeteken, Holland Indiában, Tájföldön egészen Csangkaicsek Kinájáig támaszpontok.

Tájföld azonban félreérthetetlenül semlegességi akaratát nyilvánította ki.

Japán pedig azzal válaszolt, hogy a maga részéről azonnal támaszpontokat létesített Indonéziában.

Annak idején talán még a jóhiszemű szemlélő is azt hihette volna, hogy Japán ebben az esetben talán agressziót követett el, holott semmi más nem történt, mint az, hogy a japánok egy villámgyors lépéssel megelőzték a szövetségesek foglalt szándékait. Erre a szövetségesek követelési zárlatokkal és kiviteli tilalakkal válaszoltak, hogy a háboru viteléhez szükséges nélkülözhetetlen nyersanyagok visszatartásával gyakoroljanak nyomást Japánra. Ez lett volna az „utoisó figyelmeztetés” Nippon felé.

figyelnie, ugyancsak a szüntelenül módosuló stratégia egészen változatait. Ez alkalommal azonban most már Északon is szüntelenül figyelnie kell, mert bebizonyosodott, hogy

a Szovjetnek adandó segély ürügye alatt igen veszedelmes Japán elleni lépés is készül.

Az amerikai hadianyag, amely állítólag Szovjetországra megsegítésére érkezik Vladivoszokba, — jelentékeny részben el sem hagyja Szibériát. E küldemények célja tehát egyúttal az is, hogy minden-

Visszacsalási kölcsönt jegyezni:

kötelesség!

nel ellássa a szibériai hadsereget, sőt

Csangkaicsek kínai csapatainak is rendelkezésére álljon.

Ily körülmények között Japán tehát még bizalmatlanabb az angolszász koalícióval szemben, mint valaha és nem téveszti meg az sem, hogy mi történt, illetőleg mi nem történt a Prince of Wales fedélzetén, midőn Roosevelt és Churchill ott tárgyaltak. Ott ugyanis sok mindentől volt szó, csak egy tárgykört mellőztek határozottan, a távolkeleti problémát.

Ez a hallgatás azonban nem téveszti meg Japánt, amely igen kevés érdeklődést szentelt látszólag úgy a hadihajón lefolyt beszélgetésnek, mint a híres és nevezetes nyolc pontnak. Japán más hajókra összpontosítja most figyelmét. Azokra a szállítóhajókra, amelyek már szállingóznak Vladivoszok felé és viszik oda a legkülönbözőbb fegyvereket.

Mert a Szovjetországnak szánt hadianyag súlyos katonai lépés Japán felé is.

A cél olyan nyilvánvaló, hogy már nem is lehet leplezni. Tulajdonképpen arról van szó, hogy a szovjet segítség leple alatt, Vladivoszokból egy második Szingapur épüljön ki, hogy egész Japán körül kifeszüljön az a blokádköv, amelynek déli megvonásában az angol-amerikai diplomácia szüntelenül mesterkedik. Japán látja, hogy mi az ellenséges diplomácia szándéka, minden szép szavak és fogadkozások ellenére. És bizonyos, hogy habár e pillanatban még hallgat is, de nem marad az átlátszó játékkal szemben végletekig tétlen.

Egyszerre csak cselekedni fog. Épp olyan villámgyorsan, mint tette azt néhány héttel ezelőtt Délen. Mert elég neki egy Szingapur. Ha kell akár fegyvereivel is akadályozni fogja, hogy Északon is kiépüljön egy második.

Rioseanu tábornok földi maradványait Bucurestibe szállították

Bucurestiből jelenti a Rador: Hétfőn este Bucurestibe érkezett az a repülőgép, mely Rioseanu tábornok, volt helyettes belügyi államtitkár és Bucovina kormányzója földi maradványait hozta a fővárosba. Rioseanu tábornokot ma temetik.

Német tábornok kitüntetése

Berlinből jelenti a Rador: Hitler vezér és kancellár személyesen adta át Krüwell tábornoknak, a keleti harctéren dicsőségesen szereplő egyik német páncélos hadosztály parancsnokának a Reich legmagasabb kiüntetését.

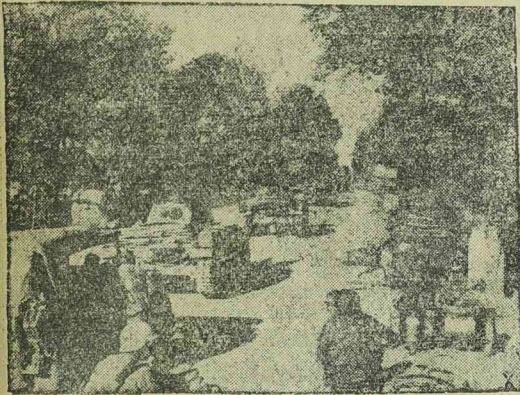
A letartóztatott dán kommunistákat gyűjtőtáborba vitték

Kopenhágából jelenti a Rador: Hivatalos dán közlés szerint a dán kommunista párt 116 vezetőjét letartóztatták. A júniusban letartóztatott 269 személy közül 153-at szabadlábra helyeztek. Ez a közlés megcáfolja azokat a rópeculák utján terjesztett híreszteléseket, melyek szerint még 500 személyt letartóztattak volna. A legtöbb letartóztatott kommunistát a horsseroedi gyűjtőtáborba vitték. Ez a gyűjtőtábor még az előző háboru idején készült és eddig különböző célokra használták.

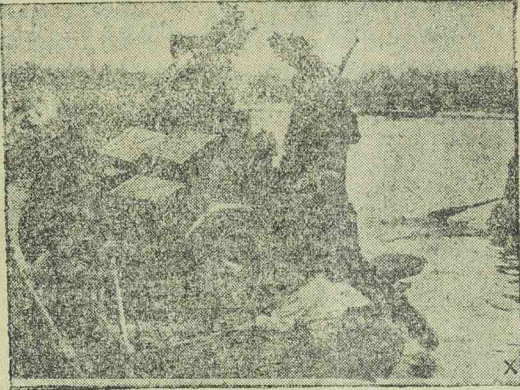
A sterilizáció, mint büntetés. Stockholmból jelenti a Rador: Hivatalosan közlik, hogy a svéd parlament igazságügyi bizottsága törvénytervezetet terjesztett a kormány elé, amelynek értelmében bizonyos erkölestelen merényletek esetében a sterilizáció büntetését alkalmazzák. A svéd törvényhozásban eddig ismeretlen ezen büntetés, 1942. évi július elsejétől lép érvénybe.

A „SOLAGRA” S. A. R.

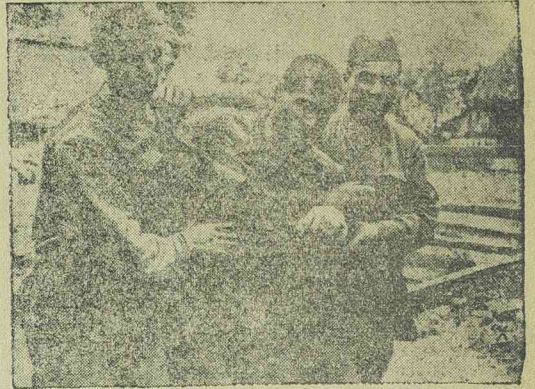
megkezdte az új termésű olajmagvak (repcemag és lenmag) átvételét és kifizetését a Fabrica Ugiță de Lacuri și Vopsele cégnél, Timișoara II., Splaiul Poneș Curcanul 4. szám.

Előrenyomuló német harci kocsik a keleti fronton

Német csapatok átkelnek egy ukrjai folyón

Sebesült szovjet katonát a kötözőhelyre kísérik társai

A romániai német iskolaügy intézését a népcsoport veszi át

Nischbach József kanonok lemondott a Banatia igazgatói állásáról és utóda Kindl Pál tornatanár lett

Hónapok előtt — mint annakidején megirtuk — megegyezés jött létre a német népcsoport vezetősége és Pacha Agoston timisoarai egyházmegyei katolikus püspök, valamint a szász evangélikus egyház vezetősége között, hogy az összes német vallásos jellegű egyesületek feloszlanak és ezek tagjainak irányítását is a német népcsoport különböző szervezetei veszik át. Ugyanakkor elhatározták azt is, hogy az összes német iskolák főltti legfőbb felügyeleti jogot a népcsoport vezetősége veszi át

és nemzeti szellemben vezetett iskolákat létesítenek mindenütt, ahol németek laknak.

Ennek az elhatározásnak végrehajtása érdekében tárgyalások indultak meg a német népcsoport vezetősége és a kormány között, melyek most kedvező eredménnyel befejezést nyertek.

A német népcsoport nevében Rühring Andreas és

Liesz Ottó tárgyaltak Antonescu Mihai miniszterelnök-helyettessel, akivel megállapodtak, hogy a legközelebbi napokban a hivatalos lapban rendelet törvény jelenik meg, amely az iskolakérdést úgy szabályozza, hogy azt

a német népcsoport vezetősége saját hatáskörében intézi.

Ezzel kapcsolatos az a döntés is, hogy a timisoarai Banatia igazgatójává Kindl Pál eddigi tornatanárt nevezték ki Nischbach József címzetes katonok helyébe, aki ezen

állásáról lemondott és már el is költözött az intézetből.

Kindl Pál közel egy évtized óta tanára a Banatiának és a német népcsoport intencióinak megfelelően az a hivatás vár rá, hogy a Banatiát ideális nemzeti szocialista intézetté építse ki és fejlessze.

A gyűlölet fűti Rooseveltt szavait aki minden eszközt igénybe akar venni a németek elleni harcban

„Németországot legyőzni nem könnyű feladat és a háboru még sokáig eltarthat”

Megemlékeztünk Rooseveltt amerikai elnöknek a munka ünnepén a Hyde Parkban tartott beszédéről, amelyben a legnagyobb gyűlölet hangján szolt a tengelyhatalmakról és a népeket a Németország elleni háborura izzgatta. A Rador újabb jelentése szerint Rooseveltt kijelentette azt is, hogy mindent el fogunk követni, ami hatalmunkban áll, hogy legyőzzük Hitlert és a nemzeti szocializmust.

Az Egyesült Államoknak minden erejét igénybe kell venniük, hogy azt a támadó szellemet megsemmisítsék, melyet Hitler a világra reá szabadtott. Kötelességének érzi figyelmeztetni, hogy védekedjen, akik azt hiszik, hogy Hitlert már megállították. Veszedelem abban a hitben ringatózni, hogyha a hadműveletek meglassudtak a keleti arcvonalon, hogy ez megállást jelent. Ennek valószínű következménye az lesz, hogy Németország fokozott erővel készíti elő új támadásokat. Az Egyesült Államok szerepe és hivatása nagyon nehéz és veszedelemes is.

Németországot legyőzni nem könnyű feladat és a harc még sokáig tarthat.

Az amerikai munka ünnepén megszólalt a gyárosok szövetségének elnöke is, aki a Newyork Herald Tribune szerint kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak a munkások tekintetében kezdett politikája zavaros. Követelte, hogy a törvényhozás a munkáskérdésekben legyen egységes és védje meg a magántulajdont.

Az Associated Press megjegyzésekkel kíséri Rooseveltt beszédét és felveti a kérdést, miként gondolja Rooseveltt a Németország elleni háborut viselni Amerika részéről. Az elnök hangoztatta, hogy

minden eszközt igénybe kell venni a német birodalom ellen.

Melyek azok az eszközök, melyekkel Rooseveltt el gondolja értheti az általa kívánt eredményt? Eddig ugyanis Rooseveltt soha nem ment addig, hogy kijelentse, Amerikának be kell lépnie a háboruba.

Az angolok légi haderejének veszteségei messze felülmulják a németek veszteségeit

Már benszülőtteket is besoroznak az amerikai hadseregbe

A háborus bonyodalom sulypontja ugyiátszik Nyugatról Keletre helyeződik át. Erre vall nemcsak az, hogy Anglia a Szovjetunióval együtt megrohanta a gyenge és védtelen Iránt, hogy így olcsón szerezzen hadi babérokat, hanem Amerika készülődése is. Az Associated Press értesülése szerint — mint a Rador Newyorkból jelenti — huszonkétézer benszülőtt tiszte és katonát a Fülöp-szigetéről besoroztak az amerikai hadseregbe. Ezek tíz ezred állományából valók, akiket köteleztek, hogy a háboru befejezéséig maradnak szolgálatban. A csapatok létszámát hadikészültségi számra emelték.

TEHERÁNT UJBÓL BOMBÁZTAK

A Német Távíratí Iroda genfi értesülése szerint az amerikai rádióállomások jelentették, hogy Irán fővárosát, Teheránt, az angol-bolszevista repülőgép újra bombázták. Az Egyesült Államok teheráni követe sze-

mélyesen is megtekintette a bombák által okozott károkat és az egyik bombatölcsér mellett számos röpíratot talált.

AZ ANGOLOK BEISMERIK VESZTESÉGEIKET

Amszterdamból jelenti a Német Távíratí Iroda, hogy a londoni rádió bemonódjá, Stewart Oliver, legutóbb maga is kénytelen volt beismerni, hogy az angolok légi haderejének veszteségei messze felülmulják a németek veszteségeit. Különbön nagyok a veszteségek vadászrepülőgépekben, amelyek sokszor csaknem elérik a bombavető gépekben elért veszteséget. Rendes körülmények között a bombavetőgek okozott veszteség kisebb, mint a felderítő vagy vadászgépeké, az angolok vesztesége azonban legtöbbször kétszeres-háromszorosa a németek veszteségeinek. Az angolok például egyik napon tizenegyet gépet veszítettek, amíg a németek vesztesége csak egy gép volt.

Jegyzett már visszacsatolási kölcsönt

Amikor a cselédek kiássák a pincében elrejtett pénzt és lucullusi lakomát csapnak

Constantából jelentik: Heller Ilie constantai kereskedő eltávozott hazulról és pénzét, kilencszázezer leit, egy kazettába zárva, a pincében elásta.

Szolgáloi azonban rájöttek, hova rejtette el gazdájuk a nagy összeget, átkutatták a pincét és megtalálták a pénzt. Ettől kezdve nagy derű és jómód költözött a házba: ha az embernek pénze van, megjön a jókeve... elennyira, hogy mások is figyelmesek lesznek rá. Így történt Heller Ilie szolgáloi esetében is.

A dézsatündérek márol-holnapra nagy lábon kezdtek élni.

Elegáns ruhákat vásároltak, finom ételeket ettek, ami hamarosan szemétszurt a szomszédoknak. Figyelmeztették a rendőrséget, mely kihallgatta Heller Ilie személyzetét. Kiderült, hogy honnan van egyszerűen annyi pénzük, Heller Ilie szerencsésére a szolgálok csak „keveset” költöttek: az elemelt összegből az egyik szolgálo beszolgáltatót százezer leit, amit visszaadtak a tulajdonosnak. A városban nagy feltűnést keltett az eset, annál is inkább, mert

Heller egyébként állandóan sopánkodott, hogy nincsen semmi pénze

s még az adóját sem tudja emiatt fizetni. A tolvaj alkalmazottak ellen eljárás indítanak.

A moszkvai finn követség személyzetének kálváriája. Helsinkiből jelenti a Rador: A finn külügyminisztérium közölte, hogy a moszkvai finn követség személyzetét a szovjet hatóságok két hónapig visszatartották és csak most léphették át a török határt. A tizenhárom tiszviselő és egy velük levő finn alattvaló egészségi állapota, a szovjet hatóságok brutális bánásmódja miatt nagyon aggasztó.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 nyáron is nagy filmeket látszik

Városunk egyedüli jól szellőztetett kellemesen hűvös terme

Ma egy kivételes filmbemutató!

A szon első nagy szentimentális filmdrámája! Egy film amely nagyobb mint az „ELNI AKARÁS” és meghatóbb mint a „VÉN LEÁNY”

A mult árnyai

Rendezte: Kertész Mihály

A főszerepekben Priscilla Lane, Rosemary Lane, Lola Lane, Gale Page
WARNER BROS-produkció

Előadások 5, 7-15 és 9-30-kor

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timisoara, I. Bratianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Vadi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lel, negyedévre 240.— lel, félévre 460.— lel és egész évre
800.— lel. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyar-
matoknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Álhatmi bankó

Egy huszári napon a jólmert marhakereskedő
a barátjával és üzletfelével a kora délutáni órákban
beült a hangulatos kiskocsmába. Nem lehet tudni, ei-
keseredésükben, vagy valami nagy öröm miatt, de
őmleni kezdett a fanyar karcos s még poharak is re-
pültek a falnak.

A kopott cigányprimás is lassan odasomfordált a
nagy muri hírére. Senki nem tudta honnan került elé,
de elcsapta a címet, mert ugyancsak lelkesen fogad-
ták cincogását. Hullott is a tányérjába a rézpénz s
még nikkel is akadt a hangulattravalóért. Papírbankó
azonban nem akart előkerülni a zsebek mélyéről. Gon-
dolta hát a zengés mestere, majd csak kicsalogatja azt
is hanggal. S érzéssel és kellő arcintorral kísérve el-
húzta a fómulató filébe a „Százás bankó, nesze
cigány...”-t.

Ugy látszik értette a mór, hogy kell kihuzni a
bedagadt levest, mert a nagyvágó kikutort az egyik
zsebéből egy fehéren szerényen mosolygó érmét,
amire a jelzést 250-essel jelölték.

A cigány akkorát hajolt, mintha földig akarna
gönyvedni, de csak azért, hogy megpengesse kissé az
új szerzeményét. Svanyura húzta azonban a száját,
mert a kétszázötvenes olyan volt, mint a mai világ —
humis. Ujabb nótát ígért, hátha valami mást adna
helyette a nagysás ur.

A mézárósnak nem akadt azonban más apró-
pénze s így egy pillanatra kérdőn pillantott a zenészre.
Végre is úgy döntött, hogyha bankó kell, hát bankót
ad. Lerántotta hát a megázott borvizes címkét és ször-
nyen illuminált betűkkel felírta rá:

— Uttalvány két kiló marrahussra. Béváltható
nállam otthon a konyhában.

Ezt nyomta oda a csillogószemű kuncgó örmé-
len duplán Fárác-ivadéknak. Igric.

— A visszacsatolási kölcson az eddigi államköl-
csönök közül a legelőnyösebb és mint ilyen, a legjobb
kihelyezési lehetőség, mert a legnagyobb kamatot
fizeti. Állampolgári köteletségének tesz eleget, aki
visszacsatolási kölcson jegyez.

— Szerbiában bevezetik az önkéntes munkaszol-
gálatot. Belgrádból jelenti a Rador: Nedics Milán tá-
bornok, miniszterelnök a belgrádi rádióban felolvasta
a szerb kormány nyilatkozatát, mely szerint Szerbiá-
ban bevezetik az önkéntes munkaszolgálatot és a kö-
zeljövőben fegyveres erőket is szerveznek. A minisz-
terelnök közölte, hogy a szerb államot felhatalmazták
a nemzeti lobogó és cimera használatára.

— Franciaországból kiutasítottak egy amerikai
ügynököt. Vichyből jelenti a Rador: Varian Frey
amerikai alattvalót, a franciaországi amerikai segély-
ző szervezet tagját vasárnap a spanyol határra kísér-
ték s kiutasították a megnevezett Franciaországból,
mert a törvényszéki vizsgálat megállapította, hogy
franciaellenes tevékenységet folytatott.

— Lázadás a degaullista afrikai gyarmatokon.
Tangerből jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda
Dakarból szerzett értesülése szerint Közép-Francia-
Afrikában több lázadás történt a degaullista csapatok
bírtokában levő területeken. A lakosság föllázadt a
Franciaországból kivándorolt zsidók ellen, akik min-
den jelentősebb állást maguknak szereztek meg a
bennszülöttek között.

— Várady-Szakmáry Ilona, pedagógiát végzett
zongora- és tornatanárnő szeptember elsején a tanít-
ást megkezdte. Timisoara IV., Str. I Bratianu 24. sz.
I. emelet.

— Mozgásban levő vonatra akart felugrani —
életét veszítette. Targovisteről jelenti: Doicesti köz-
ségben megrendítő trégdia történt. Militaru Ion szén-
munkás egy mozgásban levő tehervonatra akart fel-
ugrani, de a kerekek közé esett, melyek bal lábát tő-
ből lemetsztették. Militarut kórházba szállították, a
nagy vérvesztés következtében azonban hamarosan
meghalt.

Az 1941-es strandszezon mérlege

Kánikula helyett enyhe téli napok — Uszónadrágban végig a városon Kozmetika, amely nem bírja a vizet

Azt hiszem nyugodtan leírhatjuk, nem téved-
ünk: a strandszezon befejeződött. Es nem tévedünk
abban sem, ha papíron is megállapítjuk, hogy ebben
az évben az időjárás sem volt normális, — kánikulai
hőség mindössze öt napig volt — és ez nagyban hozzá-
járult ahhoz, hogy idén nagyon gyenge volt a strand-
idény. A szabadfürdőkben csak az említett öt nap
alatt volt nagy a forgalom, a nyár többi részén csak
lézengtek az emberek. A strand-alkalmazottak mint
rég szőlő emlékeztek vissza az elmúlt évekre,
amikor melegebb napokban, főleg vasárnaponként tíz-
ezer ember is megfordult a strandon. 1941 nyarán a
háború a strandon is éreztette hatását, de ezen és az
időjárásról kívül egyéb körülmények is hozzájárultak
ahhoz, hogy kevés ember járt fürdeni, napozni, sütké-
rezni.

Más években hetekig tartó hóhullám kizozta az
embereket, nyögtek, sóhajtottak, panaszkodtak és
jajgattak a kibíráhatatlan meleg miatt, — rémes, bor-
zalmas, elolvadok, kibíráhatatlan, napszúrás kapok,
megöl a guta, soha nem volt ilyen meleg előzők,
püüü, jaj, szörnyű és ehhez hasonlókat hallottunk
lépten-nyomon és az emberek csak vánszorogtak a
hőségétől megpuhult aszfalton, a műjéggyár alig győ-
zött eleget tenni a rendeléseknek, aki csak tehetett ing-
ujjban járt és dolgozott, a strandok tömve voltak, zu-
hagott a tuss, a virágok fonyadtak konyultak le a
trópusi melegben, az öntözőautók utestre locsolt vize
pillanatok alatt száradt fel onnan, a fagyalt hektó-
liter számra fogyott, a pincérek nem győztek kiszol-
gálni a hűsítő italokat kérő vendégeket — egyszóval
meleg nyár, kánikula, hóhullám volt.

Mindaz más években volt így, idén sokszor olyan
napok is voltak, hogy a strand gépzenéjét mindössze
nyolc-tíz ember hallgatta. És az ócska gramofonlemez-
ek, mintha megérették volna, hogy nem érdemes ren-
des zenét adniok, unottan recsegték reggeltől estig.
Nem láttunk ezen a nyáron hámlo bőri embereket
sem, olyanokat, akiknek „husig” égette bőruket a
forró nap.

— Elhalasztották a szolgabírói vizsgákat. Bucu-
restiből jelenti a Rador, hogy a bukovinai és
bessarabiai szolgabírói és főszolgabírói állásokra
hirdetett versenyvizsgákat, amelyeket szeptember-
1-én kellett volna megtartani, szeptember 9-re ha-
lasztották.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epe-
hajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székreke-
dés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrön-
tás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál tel-
jes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Min-
den városi és vidéki gyógyszerárban és dro-
gériában kapható.

— Nagyarányú közmunka Franciaországban.
Vichyből jelenti, hogy a Természettudományok
Akadémiája jóváhagyta a közigazgatási hatóságok-
nak azt a tervét, hogy Párist a Loire-folyó vízének
felhasználásával lassák el megfelelő mennyiségű ivó-
vízzel. Az óriási méretű csatornázási, mederlevezető
és vízvezetési munkák végrehajtására négy milliárd
frankot irányoztak elő. A munkálatok már az idén
megkezdődnek és öt éven át hatvan ezer munkanélkü-
linek biztosítanak kenyeret.

— Spanyolország megkönnyíti idegenben élő
fiainak hazatérését. Madridból jelenti a Rador: A
spanyol hivatalos lap rendeletet közöl, mely meg-
könnyíti az Amerikában élő spanyolok hazatérését.
Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy a spanyol
nemzeti újjáépítő munka érdekében kívánatos az ösz-
szes spanyolok otthonléte.

— Turófogasztási korlátozások — Svájcban.
Bernből jelenti: Svájcban szeptember harmadikától
kezdve életbelép a turófogasztási korlátozás. A havi
turó-fejadag a gyenge minőségű turóból 80 deka, a
közepes minőségűből 60 deka, az elsőrangú turóból
pedig 40 deka. Mindenki választhat, milyen minősé-
gűből tart igényt a havi fejadagra.

Egyetlen kép, amely idén sem hiányzott a strand-
ról: a csendesebb részekre félrehozódott szerelmes
párok. Itt is ott is látható volt egy sütkérező ember-
pár, egymás kezét fogva. Szerelmek születtek és sze-
relmek zárultak le a strandon. Aki figyelt, megállá-
píthatta, mennyire igazán volt Alfred de Mussetnek, akj
azt állította egyik irásában: A nő olyan, mint az ár-
nyék: kövesd s ő fut előled, fuss előre s ő követ...

Nem volt élet a strandon és így nem igen történ-
tek szenzációk sem, olyasmik, mint más években ugy-
szólván naponta. Mindössze két feljegyezni érdemes
eseten nevettek a fürdőzők. Az egyik az ugynevezett
ingyen-strandon történt, ahol nem került pénzbe a
fürdés, legfeljebb néha-néha egy cipőbe, vagy ruha-
darabba, amit elloptak. Ez történt meg két héttel ez-
előtt az egyik fürdőzővel. Amikor kijött a vízből, ak-
kor vette észre, hogy ruháját az utolsó darabig ellop-
ták. Este volt már, haza kellett mennie, de egy kis
fürdőnadrágban mégsem tehetta meg az utat hazáig.
Azaz mégis megtette. Mentő ötlete támadt: sárral
nagy hármast rajzolt a mellére, egyet pedig a hátára
írított. Távfutónak maszkírozva magát, sikerült
hazáig szaladnia, az egyik külvárosi utcáig, anélkül,
hogy megállították volna az uton.

A másik strand-szenzáció is humoros volt, na-
pokig nevettek rajta az emberek. Egyik délután ügye-
sen kikozmetikázott, széparcunak festett, göndörhaju
nő álldogált a víz mellett. Barátnője kérdezte, miért
nem megy vízbe? „Hideg a víz” — felelte a szépen ki-
készített nő. A következő pillanatban nagyot sikoltva
belezuhan az uszodába. Tréfáskedvű barátnője bele-
lökte a vízbe. Amikor kiuszott onnan, festett szemöl-
dökének és műszempillájának nyoma veszett, hajából
kiment a hullámos sütés, arca sápadt és szintelen lett,
ajkáról leolvadt a ruzs, szemöldöke pedig vékony, fe-
kete csikokban folyt végig az arcán. Olyan volt mint
eső után egy szíromnélküli virág... Leolvadt a „szép-
ség” róla... (—czay).

A gépfegyver

Ösformája olyan idős, mint a puska. Már a ti-
zenötödik század elején alkalmaztak két kerekben
tolható fegyvereket, amelyeket gyorságynak
neveztek. Ezek voltak tulajdonképpen az első gép-
fegyverek. Az igazi fejlődést azonban az érc-
patron teremtette meg a tizenkilencedik század
hatvanas éveinek elején. Csakhogy akkoriban
mitrailleusenak vagy kartácsnak hívták a gép-
puskát. Különösen a hetvenes háború után ké-
szült sokféle ilyen kézi csavarral irányítható
típus. Azonban a puskaról erős füstképzése
sokáig késleltette a használatot. A füstnélküli
puskapor feltalálása tette lehetővé az igazi mo-
dern automatikus gépfegyvert. Azt a legveszedel-
mesebb élő fegyvert, amelynek most mutatták be
a legújabb változatát. Ez a gépfegyver percen-
ként három ezer lövést képes leadni és egyetlen
ember kezelheti.

Etnikai román

társulna, komoly realis és nagyobb
iparvállalatba nagyobb tőkével
Információ reggel 9 és 10 óra között
Timisoara, telefon 19-91

— Bulgáriában hétfőn újabb földrengés volt.
Szófiából jelenti a Rador: A szófiai esillagvizsgáló in-
tézet földrengést jelző készüléke, hétfőn két földren-
gést jelzett, melyek központja a bolgár fővárostól kö-
rülbelül 180 kilométerre lehetett. A földlökések kárt
nem okoztak, emberéldozatot nem követeltek.

— Ki tudja jobban? Ma már hatalmas gyárak
készítik a mesterséges kaucsukot, mely mindenben
pótolja a természetet. Egy egyholdnyi területet el-
foglaló gyártelep öt óra alatt 100.000 kilogramnyi
mesterséges kaucsukot tud előállítani, míg ugyan-
csak egyholdnyi kaucsukültetvény öt év alatt hoz öt
kilónyi nyers gumit. Az arány 1 : 50 millióhoz a techn-
nika javára. Persze, kissé csalóka ez az összehasonlí-
tás. A gyár mégis csak a természetől kapja a nyers-
anyagot s ha becsületesen számítnak, akkor hozzá
kell venni a gyári termelés öt órájához azt a pár
százezer évet, am. alatt a föld belsejében megtermett
az első kőszén, melyre a gyárnak szüksége van. Ugy
látszik, a természet mégis jobban érti a kaucsukcsi-
nálást.

Diákruhákat legszebben
fest, tisztít
KNAPP
moderrül berendezett vállalata
ARAD, Str. Bratianu 2-4 sz. (Minorita-palota), Episcop-
ul Rodu 10 szám

— **A bolgár nemzetgyűlés rendkívüli ülése.** Szófiából jelenti a Rador: A bolgár nemzetgyűlést a mai napra harmadik rendkívüli ülésre összehívták.

— **„Család, munka, haza!”** Párisból jelenti a Rador: Most indult el az első francia vonat Spanyolország felé, melyen a francia köztársaság nyomába lépett „francia állam” jelvénye látható már. A kék-fehér-piros nemzetiszínek megmaradtak, csak a felírás új: „Család, munka, haza!”

— **Kreppel Jakab meghalt.** Kreppel Jakab ekleveles jegyző, Timisoara város nyugalmazott főtisztviselője, tegnap ötvenhét éves korában Carasutca öt szám alatti lakásán meghalt. Az elhunyt jegyzői oklevelének megszerzése után Timisoara város szolgálatába lépett és a városi gazdasági hivatal vezetésében igen tevékeny működést fejtett ki. Csaknem két évtizeden át állott a város szolgálatában, amikor 1924-ben nyugdíjba vonult. Munkaerőjét és munkakészségét ekkor sem hevertette paragon, hanem a hentes és mészáros szakosport Timisoara városi szervezetének lett főtitkára s ezen állásában működött most bekövetkezett haláláig. Nemrégiben agyhűdés érte s ezen betegségéből már nem épült fel többé. Két nap előtt újabb szélhűdés érte, elvesztette eszméletét, melyet már nem is nyert vissza. Elhunytát feleségén, Ballauer Márián kívül, két gyermeke és kiterjedt széleskörű rokonság gyászolja. Temetése Timisoarai a józsefvárosi temető Péger-kápolnájából szerdán délután három órakor lesz.

— **Sikkasztó adóhivatali pénztáros az aradi tábla előtt.** Az aradi büntetőtábla egy évi fogházra ítélte Ardelean Traiant a bihormegyei Tileagd község adóhivatalának volt pénztárosát, mert az elmúlt év áprilisában a rovacsoláskor 68 ezer lelei nem tudott elszámolni. Ardelean sikkasztásért ítélte el a tábla, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette és a volt pénztáros szabadlábra helyezte.

— **Angol segítség helyett a Szovjetnek — szovjet segítség Angliának.** A Rador isztambuli jelentése szerint török lapok reámutatnak arra, hogy Angliának sikerült félrevezetnie a Szovjetuniót is, mert ahelyett, hogy a britek adtak volna segítséget a szovjet hadseregnek, vörös csapatokat voltak kénytelenek elvonní a keleti arcvonalról, hogy Iránt megszállják. Így az angolok ígéretük ellenére nem a vörösöknek nyújtottak segítséget, hanem sikerült a szovjet csapatokat a brit világuralom szolgálatába állítani.

— **Fejszével leütötte a bátyját.** Kalitics János ungvári gazdálkodó nyolc év előtt Belgiumba ment munkát keresni, három hold földjét pedig András nevű öccsére bízta. Kalitics most hazatért és amikor megjelent András testvérénél, az fejszéjét ragdott és bátyját leütötte. Kalitics Jánost kórházba szállították, öccsét pedig a csendőrség letartóztatta.

— **Schlingerné Havas Lili zongoratanárnő tanítását szeptember elsején megkezdte.** Timisoara IV., Str. Ion Ghica 2. II. em. 8.

— **Betörések és lopások Aradon.** Az aradi rendőrség őrizetbe vette Horváth Sándor és Székely András aradi fiatalembereket, mert Stern Lipót autogarázsából 15.000 lei értékű autógumit loptak. Horváth más betörést is elkövetett, Radis Márton Teodor Serb-utca 5. szám alatti lakostól egy héttel ezelőtt különböző ruhaneműeket loptott és ugyanezek lopásért keresi a bardi rendőrség is. — **Özv. Anton Victoria Sealei-utca 13. szám alatti lakosnál is betörő járt és több ezer lei értékű ékszert loptott.**

— **Kivégzett gonosztevő.** Ungvárról jelenti, hogy a rögtönítélő bíróság még augusztus 6-án halálra ítélte Ulics Sándor pékségéért, mert a lögvédelmi elsőtűtítés alatt rablókivágást követett el. Ulics kegyelmi kérvényét tegnap elutasították tekintettel arra, hogy előzetesen is elítélték már államellenes büncselekmények miatt és tegnap délután kivégezték.

— **Török figyelmeztetés Angliának.** Szófiából jelenti a Rador: A bolgár lapok különös jelentőséget tulajdonítanak annak a kiáltványnak, amelyet Ismet İnönü török államfő intézett a török hadsereghez. Ebben a kiáltványban İnönü megemlékezett arról a lehetőségről is, hogy azok a törekvések, amelyek Törökországnak a konfliktusból való kiülmáradására vonatkoznak, esetleg eredménytelenek maradhatnak. A bolgár lapok ezeket a szavakat úgy tekintik, mint a többször is megismételt angol kísérletek bizonyítékait, amelyekkel Törökországot be akarják vonni a háborúba. Szófiában ismét İnönü szavait figyelmeztetésnek veszik Anglia számára.

— **Kormányválság várható Japánban.** Sanghainál jelenti, hogy az ottani politikai körök értesülése szerint Japánban újabb kormányválság lehetséges. Úgy tudják, hogy a Konoye kormány néhány héten belül lemond és katonai kormánynak adja át helyét. A kormányváltás azért történne, mert a Konoye kormány eddigi politikájával nem tudta leküzdeni a gazdasági nehézségeket és nem tudta megakadályozni az amerikai benzinnel Vladivostokba való szállítását.

— **ORVOSI HIR.** Dr. C. Schwartz (Arad) rendelkezését újból megkezdte délután 2—5-ig. V. Goldis-utca 1. III. emelet.

— **A tudomány hőse.** Lobligoda Felix francia orvostudósna nemrég műtéti uton meg kellett változtatni, majd egész jobbkarját már levágták. A híres rádiunkutató a rák gyógyításának módszereit tanulmányozta és kísérletei közben a rádium-sugarak megátámadták kezét, úgy, hogy most már az eddig épen maradt balkarját is elvesztette.

— **A világ legnagyobb borkifájlítója.** Speyer német városban van, ahol gondos kezek valóságos muzeumot állítottak össze a világ legjobb és legrégibb bhoraiból.

— **A magyar hadsereg vesztesége.** Budapestről jelenti: A honvédség vezérkari főnöke közli, hogy augusztus 18-tól szeptember elsejéig a keleti harcra harcoló magyar csapatok kétszázötvenháromszáz kilométer mélységben haladtak előre. Augusztus 10-től szeptember elsejéig a vörösök ellen küzdő magyar csapatokat a következő veszteségek érték: Meghalt tizenegy tiszt és altiszt és ötven legénységi állománybeli, megsérült harminchét tiszt és altiszt és háromszázhetvenhat legénységi állománybeli. Eltűnt hét tiszt és huszonegy legénységi állománybeli.

— **Orvosi hir.** Dr. Ujhelyi (Arad) sebész urológus (medic evreu) hazaérkezett, újból rendel.

— **Újabb letartóztatás a zsidó ingatlanok eladása ügyében.** Mannheim dr. orvos timisoarai házána eladásával kapcsolatos ügyben Kertész Pál volt ügyvédet is letartóztatták.

— **Kisiklott egy vonat Spanyolországban.** Szevilából jelenti a Rador: Váltóhiba következtében Tablada közelében egy vonat kisiklott. Két vagon felborult, kilenc utas meghalt, sokan megsebesültek, akik közül többnek állapota aggasztó.

— **A spanyol önkéntesek parancsnokának kihallgatása a Führernél.** Berlinből jelenti a Rador, hogy a vezéri főhadiszállásról érkezett közlés szerint Hitler vezér és kancellár kihallgatáson fogadta Munoz Grande tábornokot, a keleti arcvonalra érkezett spanyol hadosztály parancsnokát. A tábornok közölte, hogy a spanyol önkéntes hadosztály kész azonnal tűzvonalba menni és a legidősebb tiszttől a legfiatalabb katonáig harcolnak a világ ellenségének megsemmisítéséért.

— **Mihai Viteazul renndel kintüntetett német tábornokok.** Bucurestiből jelenti a Rador: Királyi rendelettel von Schobert Eugen és Hansen Erik német tábornokoknak a Mihai Viteazul rend jelvényeit adományozták.

— **Franciaországban elítélt kommunisták.** A Rador párisi jelentése szerint a különleges francia bíróság tegnap több kommunistát ítél két évtől öt évig terjedő fogházra, mert tiltott röpiratokat terjesztettek. Az elítéltek között van két vasuti tisztviselő is.

— **Külön zsidó negyed Cernautiban.** Bucurestiből jelenti, hogy Cernauti polgármestere az újságíróknak adott nyilatkozatában bejelentette, hogy Cernautiban külön zsidónegyedet létesítenek, amely még a tél beállta előtt megvalósul. Egyelőre az a terv, hogy a zsidó kereskedőket, iparosokat és vagyontalan árusokat a régi zsidóutca körüli utcákban telepítik le, míg a zsidó szabadfoglalkozású egyéneknek egyelőre még megengednék, hogy más negyedekben is lakhassanak. Kivételet képeznének azonban a fő utvonalak. Egy bizottság Przemyslbe utazik az ottani ghetto tanulmányozására és csak a bizottság visszatérése után fogatosítanak végleges intézkedéseket.

— **Alszik-e a bálna?** Természet tudósok sokat vitatkoznak azon az eddig még tisztázatlan kérdésen, hogy vajjon a bálnának szüksége van-e alvásra. Közudomású dolog ugyanis, hogy a bálnák néha heteken át, éjjel és nappal lankadatlanul követik a hajókat. Ugyanezt az érdekes tulajdonságot látjuk az albatrosz nevű tengeri madárnál is.

— **A telefonvezetékek hossza.** A telefonvezetékek hossza az egész földön a legújabb statisztikai adatok szerint kerek számmal 234 millió kilométer s így drótjaival 5845-ször lehetne az egyenként kőrülkeríteni. A táviróvezetékek hossza jóval kisebb: mintegy 11 millió kilométer és csak 272 és félszer érne körül a Földet.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szerdán, szeptember 3-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Dick (Marasesti és Consistorului-utca sarok), Janka (Regele Ferdinand-ut) és Weisz (Avram Iancu-ter.)

Augusztus 30-tól szeptember 5-ig Brasovban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Singer (Regele Mihai-ut 20) és Eichhorn (Calea Victoriei 39.)

Muzi

— **Elkészült „Az ördög nem alszik” filmváltozata.** Budapestről jelenti, hogy a Magyar Filmiroda műtermében befejezték a nagysikerű Vaszary vigjáték, „Az ördög nem alszik” filmváltozatának felvételeit. A főszerepeket Tolnay Kláry, Hajmássy Miklós, Mihályfi Béla, Csontos Gyula, Pálóczy László és Bihari Nándor játsszák. A külső felvételeket Kápolnásnyék környékén vették fel.

Aradon a mozik műsora a következő: Fórum: A múlt árnyai (Amerikai film.) Corso: A pillangókisasszony (Olasz film.)

Telesport

A TIMISOARAI CFR GYŐZT A KERÜLETI BAJNOKSÁG ELSŐ DÖNTŐMÉRKŐZÉSÉN

Vasárnap a timisoarai Electrica-pályán folyt le a kerületi hatos csapatbajnokság, melyben az aradi Prieteni és a timisoarai CFR csapatai találkoztak. Az aradiak nem tudták legjobb csapatukat starthoz állítani, de így is figyelemreméltó eredményt értek el és még alkalmuk lehet a vasárnapi visszavágó mérkőzésen, mely Aradon kerül lebonyolításra, a bajnokság sorsát maguk javára fordítani.

A CFR megerősített csapata nagy játékerőt képvisel, mégis a Prieteni három meneten keresztül teljesen egyenlő erejű ellenfélnek bizonyult, az utolsó meneten azonban a CFR nek 104-es menete szaladt ki, így alakult ki a timisoaraiak előnyére a 281:251-es eredmény.

Nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy a CFR nemcsak a játékban, de a vendéglátásban is mintaszerűt produkált.

Crisana CFR—CF Timisoara 192:19. Az aradi vasutasok is Timisoaran vendégeskedtek vasárnap és barátságos mérkőzés keretében győztek az ottani vasutas csapat ellen, melynek a hatos csapatát főnökeikre kiegészítő része úgy látszik lényegesen gyengébb.

Fordításokat

magyarból németre és németből magyarra, irodalmi és szakművek, vállalk. Timisoara III., Strada Rusu Sirianu 2 szám

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

Ma utoljára
Puccini
örökszép operája a

Pillangó kisasszony

MARIA CEBOTARI
LUCIE ENGLISH

Egyedüli mozi Aradon, nyitott tetővel

Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor

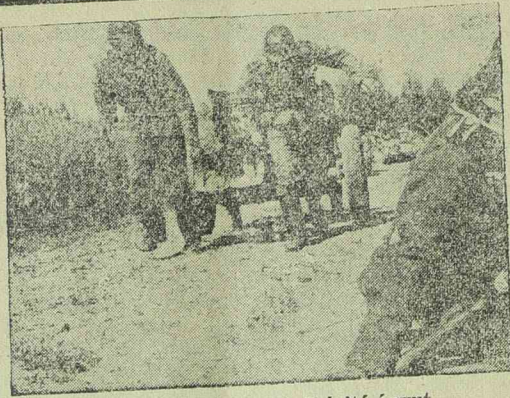
Holnap ünnepi bemutató
A német haditengerészet diadalmas filmje

Buvárhajók előre

A legendás hírű német tengerészet dicsőségének, győzelmeinek, küzdelmeinek emberfeletti teljesítményeinek hősi épsza ez a különleges, még soha sem látott eszközökkel készített film.

Bolsevista fogoly asszonyok, akik rálóttek a német katonákra

Német katonák tankelhárító ágyut visznek állásba

Az ukrainai menekültek visszatérnek a németek által elfoglalt városba

SPORTTESEMÉNYEK

Forgács csúcseredményt javított az országos atlétikai bajnokságok során

A pontversenyt az Universitatea nyerte a Viforul Dacia előtt

Röviden már beszámoltunk az országos atlétikai bajnokságokról, felsorolva a győztesek neveit. Most a részletekre is kitérünk és közöljük a helyezettek eredményeit is. A verseny során egy országos csúcseredmény is született, mégpedig a kalapácsvetésben Forgács révén, aki a német népcsoport színeiben indult. A pontversenyt az Universitatea nyerte 46 ponttal a Viforul Dacia előtt, amely 41 pontot ért el, harmadik lett a Venus 25 ponttal. Az Universitatea teljesítményén meglátszott a komoly készülődés, amellyel a csaknem hetenként rendezett sibui versenyek révén formában tartották atlétáikat. A részletes eredmények a következők:

400 m gátfutás: Stelorian (VD) 1:01.5, Vulescu (VD) 1:03, Krepil (GEG) 1:03.2. Stelorian végig vezetett.
100 m síkfutás: Moina (U) 10.9, Zenide (U) 11.2, Rosu (UDR) 11.4, Coracu (U) 11.5, Pap (Electrica) 11.6.
5000 m: Dinu Cristea (St. R.) 15:59.4, Mircan (UAB) 16:24, Dumitru (St. R.) 16:49.3, Scovara (UDR) 16:57.4. A brasovi Mircan meglepetést keltett.
Súlylökés: Gurau (VD) 13.98, Radasan (U) 12.29, Coman (UAB) 12.19, Negrutiu (U) 12.13 m.
Magasugrás: Nistor (UAB) 175 cm, Stoichitescu (U) 170, Trufusila (Electrica) 170, Cocor (CFR) 170 cm.
3000 m gyaloglás: Firea (St. R.) 14:21.8, Fanea (Leonida) 14:53, Mitrea (St. R.) 15:03.4, Popescu (St. R.) 15:49.6. Fanea egyben ifjúsági bajnok is lett.
110 m gátfutás: Dragulanescu (Venus) 17.6; Stelorian (VD) 17.6; Dumitrescu 19.1.
400 m: Ludu (Venus) 52.8; Stamm (GEGT) 53.3, Popescu (VD) 55.1.

A BUCURESTI KERÜLETI USZÓBAJNOKSÁGOK EREDMÉNYEI

Három napos versenyt tartottak Bucurestiben az obori-strandon a kerületi uszóbaajnokságokért. A verseny eredményei jobbra gyengék.
100 m gyors: Adrian (VD) 1:12.2, Lazar (VD) 1:13.8, Dumitrescu (LNR) 1:17.8.
50 m hölgy gyors: Dobrota Florica (LNR) 38.6, Dumitrescu E. (LNR) 53.2.
100 m melluszás: Grigorescu (FC Craiova) versenyen kívül 1:28.8, Popescu Caton (LNR) 1:29, Tudorj (CFR) 1:36.
100 m női melluszás: Stoffran I. (St. R.) 1:49.8.
400 m női gyorsuszás: Dobrota Fl. 7:54, Stoffran 8:02.4.
4x200 m sportváltó: Viforul Dacia (Lazar, Georgescu, Adrian, Fischer) 12:19.2, CFR I (Radu, Patulea, Szatmáry, Simansch) 12:38.2.
200 m gyorsuszás: Adrian 2:52.2, Dumitrescu 3:00, Georgescu (VD) 3:02.
100 m női hátuszás: Stoffran 1:51.4, Dumitrescu 1:57.2, Dobrota 2:05.
200 m melluszás: Popescu Caton 3:21, Grigorescu (vers. kiv.) 3:23.2, Larvig (CFR) 3:31.4.
400 m gyorsuszás: Adrian 6:21.4, Horacek (Metropola) 6:32, Dumitrescu 6:32.
200 m női melluszás: Stoffran 4:00, Dobrota 4:28, Dumitrescu 4:31.
4x100 m gyorsváltó: Viforul Dacia 5:11.8, CFR I 5:36.8, LNR 6:02.
4x50 m női gyorsváltó: LNR 3:44.
50 m gyors: Lzar (VD) 30; Fischer (VD) 30.2; Adrian 31 mp.
100 m női gyors: Dobrota 1:37; Dumitrescu 2:05 mp.
1500 m gyors: Adrian 20:54.6; Dumitrescu 20:07.6.

1500 m: Talmaciu (VD) 4:22.2; Surdu (UAB) 4:23.6; Cont (Venus) 4:27.8.
Rudugrás: Dragomir (UDR) 340; Baciú (Venus) 340; Fac (UDR) 320.
Díszkosztás: Gurau (VD) 39.56; Radasan (U) 38.40, Popescu (VD) 38.40.
Távolugrás: Müller (GEGT) 685; Stoichitescu (U) 660; Coracu (U) 644 cm.
4x100 m váltó: Universitatea 46.5; UDR 46.1; Victoria 46.2 mp.
200 m: Moina (U) 23.2; Coracu (U) 23.8; Zenide (U) 23.9.
800 m: Talmaciu (VD) 2:05.8; Stamm (GEGT) 2:07.6; Iorgulescu (Venus) 2:07.6.
Kalapácsvetés: Forgács (GEGT) 43.85 m, országos csúcseredmény; Iosimovici (CFR) 41.37; Catona (GEGT) 39 m. Forgács az első dobásnál bebizonyította, hogy elsősege vitathatatlan.
10.000 m: Dinu Cristea (St. R.) 33:36.4; Mircan (UAB) 34:45.6; Scovara (UDR) 35:29.
Hármasugrás: Stoichitescu (U) 13.83; Müller (GEGT) 13.32; Coracu (U) 13.06.
Gerelyhajítás: Vamanu (St. R.) 49.73; Munteanu (UAB) 49.30; Hausladen (GEGT) 48.98.
4x400 m váltó: Viforul Dacia 3:45; Venus 3:50.8, Stadiul Roman 3:54.
A pontversenyben: Universitatea 46, Viforul Dacia 41, Venus 25, U. Astra Brasov 22, Stadiul Roman 21, Grupul Etnic German Timisoara 19, UDR 18, Grun. Etn. German Brasov 6, CFR Timisoara 4, Victoria 3, Electrica Timisoara 2, CFR Bucuresti 1 pont. Ezzel a Camarasescu-kupát az Universitatea sibui csapat nyerte.

100 m hátuszás: Fischer (VD) 1:28; Grigorescu (versenyen kívül) 1:29.2; Stolojan (VD) 1:35.6; Adrian 1:36.4.

3x100 m női versenyváltó: LNR (Dumitrescu, Ionescu, Dobrota) 5:54.2; Stadiul Roman 6:27.4.

3x100 m vegyesváltó: Viforul Dacia I 4:23.6; VD II 4:29.6; LNR 4:33.

AZ 1940-41-ES NB. VEGSŐ ÁLLÁSA:

Unirea Tricolor	24	19	0	5	63	24	38
Rapid	24	15	5	4	67	27	35
Ripensia	24	13	6	5	58	32	32
Venus	24	14	4	6	61	34	32
Mica	24	12	0	12	51	43	24
Sportul Studentesc	24	10	3	11	48	51	23
U. D. R.	24	9	5	10	59	58	23
Gloria (Arad)	24	9	4	11	44	51	22
F. C. Craiova	24	8	5	11	36	53	21
F. C. Ploesti	24	7	4	13	36	59	18
Universitatea	24	8	1	15	42	57	17
Gloria C. F. R.	24	5	6	13	23	40	16
F. C. Braila	24	4	1	19	31	90	9

Amateur-lényképeket
Nagyításokat
Reprodukciókat
készít

FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE
Timisoara I., Piața Libertății 4. Tel. 34 30

Sportolók mindenfelől

A dán tízpróba bajnokságot már negyedszer nyerte meg Aage Thomsen, ez alkalommal 6475 ponttal.

A spanyol labdarugó bajnoknak a madridi Atletico Aviacion-nak 4000 fizető tagja van.

Svájc uszóbaajnokságaiban a következők nyertek bajnoki címet: 100 m gyors: Sauer 1:08, 200 m gyors: Lehmann 2:33.8, 400 m gyors: Lehmann 5:30.8, 1500 m: Siegrist dr. 22:33, 100 m hát: Siegrist dr. 1:16.2, 200 m mell: Walter dr. 3:08.8, hölgyversenyszámok: 100 m gyors: Trösch 1:19.4, 400 m gyors: Hug 6:41, 100 m hát: Trösch 1:33.8, 200 m mell: Hügin 3:28.6.

Az amerikai uszóbaajnokságok során Kiefer a 100 m-es hátuszásban megvédte bajnoki címét 1:06.3-as idővel. A 400 m-es gyorsuszásban Smith 4:47.6-tal győzött.

A holland hölgybajnokságok során 100 m-en 12.2 mp-es, míg a 200 m-en 25.9 mp-es időt értek a holland atlétanők.

Rádió

SZERDA, SZEPTEMBER 3.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.45 Előadás. 18 Zenekari hangverseny. 19 Irodalmi szemle. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemek.

Budapest I. 6.40 Torna, 7 Hírek, utána hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 10.45 Előadás Hogyan került Buda török kézre címen. 12.10 Szalonzene. 12.40 Hírek. 12.30 Hanglemek. 14.30 Hírek. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Zenekari hangverseny. 16.15 Hangképek a Fehér tórl. 16.45 Hírek. 17.15 Zenekari hangverseny. 18 Kiss Pál előadása a szivajokról. 18.25 Cigányzene, 19 Hírek. 19.20 Radnai Ilona előadása Kalottaszegről. 19.50 Magyar gitár-est. 20.15 A bumerang című színjáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Hanglemek. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 4.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20 Hanglemek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18 Előadás. 19 Művészeti szemle. 19.15 Operatrézletek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemek. 23.30 Olasz nyelvű adás, hanglemek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemek.

Budapest I.: 6.40 Ebresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemek. 10 Hírek. 10.20 Móríz Pál két elbeszélése (felolvasás). 10.45 Felolvasás: Gondolközlak-e az állatok. 12.10 Szalonzenekar hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Katonazene. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzene. 16.15 Felolvasás, majd ruszin népdalok. 16.45 Hírek. 17.15 A rádió szalonzenekarának hangversenye. 18.10 Hanefelvétel. 18.30 Jazz-zene. 19 Hírek. 19.20 Marik Irén Liszt-műveket zongorán. 19.45 Küllővi negyedóra. 20 Film indulók. 20.35 Előadás. 20.55 Az opera születése. Előadás. Senvei Szabó Ethel és Bössler Endre operaházi tized közismertebb műveiről. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 22.45 Szalonötös. 23 Idegen nyelvű hírek. 24 Hírek.

Budapest II.: Nem közvetít műsort.

KÖZGAZDASÁG

A nyersbőrkészletek egyharmadát a polgári szükséglet fedezésére fordítják

A közellátási államtitkárság rendelete értelmében az 1940. évi 655. számú rendelet törvény 17. szakaszának megfelelően a tizenhat kilogrammnál súlyosabb nyers marhabőrök hatvannyolc százalékát a hadsereg szükségletére fordítják. A bőr összegyűjtése szeptember elsején kezdődött és november 30-ig tart.

A polgári szükséglet fedezésére a következő mennyiségek maradnak: A tizenhat kilogrammnál könnyebb marhabőrök, a tizenhat kilogrammnál súlyosabb marhabőrök harminckét százaléka, a bivaly-, ló-, sertés- és kecskebőr, valamint a marhabőrnek a hadsereg részére szánt hatvannyolc százalékából az a mennyiség, amelyre nem tart igényt.

TEJTERMÉKEK UJ MAXIMÁLIS ÁRA. A közellátási államtitkárság új maximális árakat léptetett életbe a vajra, tehéntúrára és tejre. Az új árak, amelyek különben az egész országra érvényesek, a következők: Pasztórizálatlan vaj a termelőnél, vagy a gyárban átvéve 226 lei kilogrammonként, telemea-tehéntúró 58 lei, penteleu-túró 102 lei.

A hánsági és arad-hegyaljai szőlők állása. A földművelésügyi minisztérium szőlészeti osztályának közlése szerint a timișorai-hegyaljai Tomnatic környékén a szőlők állása hatvan-hetven százalékos termést ígér. Az aradmegyei Minisén a kadarka idei termése messze felülmúlja az előző éveket.

Angol nyomásra csökkentik a gyapottermelést Egyiptomban. Az egyiptomi földművelésügyi minisztérium kimutatása szerint a buzatermés az idén másfél millió méterhátszázalékos volt kevesebb a múlt esztendőnél. A tengeri hozama kétféle millió méterhátszázalékos kevesebb. A földművelésügyi miniszter, rendeletet adott ki, amely korlátozza a gyapottermelést és emeli a tengeri és rizsvetési felületet. Az intézkedést a termelők kedvezőtlenül fogadták, mert úgy vélik, hogy a gyapottermelés csökkentését az angolok nyomására rendelték el, akik nem akarnak a gyapotért többet fizetni, egyrészt mert a szállítási nehézségek miatt nem tudják Angliába juttatni, másrészt pedig a csökkentéssel dolgozó manchesteri gyárak sok okból most inkább az északamerikai gyapotot vásárolják.

A marha- és bivalybőr elosztását a bőrközpont (ORAP) intézi. Eszerint a készlet tiz százalékát a nemzetgazdasági minisztérium utasításai alapján ipari és műszaki cikkek gyártására használják, harminc százalékot a nemzetgazdasági minisztérium által rendelt lábbelik előállítására, huszonöt százalékot bocskorok és végül harmincöt százalékot sztan-dard-árak készítésére, valamint javítási munkálatokra fordítanak.

A sertésbőr ötven százalékát bocskorkészítésre a timárüzemek, másik ötven százalékát műszaki cikkek előállítására a cserzőgyárak kapják. A ló- és kecskebőrt az ORAP talpkészítésre ugyancsak a cserzőgyáraknak adja.

Megkezdte működését a horvát gazdasági ujjáépítési hivatal. A horvát gazdasági ujjáépítési hivatal megkezdte működését. Az egyik legfontosabb feladata a horvát gazdasági élet nemzeti alapra fektetése. Ennek keretében jogában áll átvenni, vagy megvásárolni minden olyan vállalatot, amelynek tulajdonosa nem horvát. A nagyszabású akció lebonyolítására a pénzügyminisztérium jelentős összegű alapokat bocsátott a hivatal rendelkezésére.

Törökország újabb hatszáz ezer font értékben vásárol mezőgazdasági gépeket. A török pénzügyminisztérium újabb hatszáz ezer font hitelt nyitott a földművelésügyi minisztérium javára mezőgazdasági gépek vásárlására. Az egy év leforgása alatt vásárolt mezőgazdasági gépek értéke ezzel elérte a hétmillió török fontot.

Jónak ígérkezik a horvát kendertermés. A horvát földművelésügyi minisztérium közölte, hogy a volt délszláv államtól Horvátországhoz került területeken ezerkét-százötvenkilenc holdon termelték kenderet. Az idei termés igen jónak ígérkezik. A várható mennyiség mintegy hetvennyolcezer méterhátszázalékos.

Egy millió hektárt vetettek be. A földművelésügyi minisztérium közölte, hogy az őszi vetésekkel a helyzet miatt a gazdák némileg elmaradtak, mégis eddig körülbelül egymillió hektár földet vetettek be. A vetési munkálatok tovább folynak.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.87—45.59. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.17—3.30, olasz lira 9.50—9.50, leva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.86—786.68, egyiptomi font 776.25—806.84, palesztinai font 759.71—789.64.

Határidő napló

SEPTEMBER 10:

Kertészeti forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

A július 31-ig a vámhivatalhoz érkezett behozatali engedély nélküli áruk utólagos vámolása eddig a napig lehetséges.

SEPTEMBER 15:

Erdőirtás megkezdése az érvényben levő rendelkezések figyelembevételével.

Belföldi mezőgazdasági gépgyárak kimutatást tartoznak felterjeszteni a közellátási államtitkárság árelőirő osztályához a gyártási költségekre vonatkozóan.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik szeretett halottunk

GOJKE ISTVÁN

temetésén megjelentek, részvételnnyilvánításukkal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. A timșorai iparosságok, a temetésen testületileg történt megjelenésért és kü önösen Rech K. Géza anátplébános urnak szivigató beszédéért ezton monduk hálás köszönetet.

Timșoara, 1941 szeptember 2.

A gyászoló család.

A VÖRÖS POKOL

Hjotr Fedorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

20

— Tavaris, — szót Katjusa — az egyik íróasztal mellett ülő szőke fiatalemberhez — adjon tavaris Usztenszkijnek beosztást a hétszáznyolcvanas allami autóhoz, amelynek jelenleg nincsen sofförje és amelyet kénytelen vagyok napok óta magam hajtani.

A szőke fiatalember elővett egy nyilvántartást és lapozott benne.

Aztán rábókkolt az ujjával az egyik rovatra: — Hogy lehet az, hogy a hétszáznyolcvanas allami autónak nincsen sofförje? Hát Peter Petrovics Sanin kicsoda?

— Valóban az vezette a kocsi, de napok óta nem jelentkezett és így sofför nélkül maradtam.

— Miért nem jelentette ezt nyomban, tavarisnó?

— Egyszerűen azért, mert azt hittem, hogy itt adtak tavaris Saninnak más beosztást és majd gondoskodnak számomra is új sofförrel.

— Rendben van, tavarisnó, tavaris Usztenszkij beosztom maga mellé sofförnek, de csak ideiglenesen és át kell adnia a helyét, ha majd tavaris Sanin jelentkezik. Lehet, hogy beteg.

— Kizárt dolog. Kerestetem a lakásán. Egy hét óta nem volt otthon.

Aztán hozzámfordult a hivatalnok:

— Tavaris Usztenszkij, kérem az igazolványát.

Ányujtottam a kommunista párttagsági igazolványt, amelyet Katjusától kaptam.

Nagyon ideges voltam, mert attól tartottam, hogy most kiderül a család és akkor letartóztatnak úgy engem, mint Katjusát.

Azonban nem történt semmi.

A szőke fiatalember közönyösen nézett az igazolványba és aztán rovatokat töltött ki a nyilvántartásban. Végezetül elővett egy kartonlapot, arra ráírt a

nevetem és azt, hogy ezentul a hétszáznyolcvanas számú állami autó vezetője vagyok.

— Itt a szolgálati beosztása, — mondotta és visszaadta a tagsági igazolványt, amelybe beletette a szolgálati kartont.

— Mehetünk, — jelentette ki Katjusa.

Nemsokára kint voltunk az utcán.

— Dimitrij Petrovics, — szölt Katjusa.

Néztam, hogy kihez beszél, de kétfőnkön kívül nem volt más személy a közelben.

— Hiszen te vagy Dimitrij Petrovics, — figyelmeztetett Katjusa — ne feledd ezt a nevedet. Dimitrij Petrovics Usztenszkij. Nehogy bárhol is igazi nevedet használjad, ha bemutatkozol, vagy ha kérdik, kicsoda vagy.

Elmentünk a lakáshivatalba és ott Katjusa lakást utaltatott ki nekem ugyanabban a házban, amelyben maga lakott.

— Szükségem van a sofförre sokszor éjjel is, — mondotta a hivatalnoknak — és nem szaladhatok olyankor utána a harmadik városrészbe.

Ugyanaznap jártunk a garázsban is, ahol a hétszáznyolcvanas kocsi állott. A garázmesternek megmutattam szolgálati jegyemet, amelyről megtudhatta, hogy az autót most már nekem van jogom kivinni a garázból és hogy kötelességem benzin, olajat és szükség esetén gumi abroncsot is kiszolgáltatni.

Még aznap megtettük első utunkat.

Bár rég nem ültem volán mellett, a kocsi vezetés pompásan ment. Igaz ugyan, hogy Pátervár utcáin most nem volt olyan élénk forgalom mint régen, mert ugyszólván csak állami járművek közlekedtek, az emberek pedig nem tolongtak az utcákon.

Katjusa Vladimirovna Kalinint különböző hivatalokba és népbiztoságokra vittem. Ezeket a helyeken hivatalos dolga volt és mindenütt kevesebb-több ideig tartózkodott.

Még a cseka székházába is elmentünk.

— Mára elég — jelentette ki végül Katjusa — vigyél haza és vezesd vissza az autót a garázsba, aztán menj te is haza. Én majd közben elintézem a házi bizalmi férfiúval, hogy az üresen álló legénylakások közül hozasson egyet rendbe a számomra és hogy adja ki nekem az erre a hétre szóló élelmiszerjegyeket, amelyek közül én bármely közelítően kapok élelmiszere-

ket, vagy pedig állami étkezőben megjelenhetsz. Este feljöhetsz hozzám egy csésze teára, mert beszél-nivalóm van veled, Dimitrij Petrovics.

Egy órával később megjelentem a házi bizalmiál és nem is akadoztam, amikor új nevenem bemutatkoztam és átadtam a lakásküntaló jegyet.

— Igen, tavaris Usztenszkij, rendben van. Különben itt volt már Kalinin tavarisnó és bejelentette, hogy új sofförje van, aki a házban kapott lakást. Itt a kulcsa, tavaris. Második emelet, negyvenhárom.

Meglepetésemre a lakásom szomszédos volt Katjusáéval.

Berendezése hasonló volt.

Az asztalon ott voltak az élelmiszerjegyek.

Csodálatos jelenség, de megpillantásukra azonnal éhséget éreztem.

Hiszen előző este óta alig valamit ettem. Aztán a sok izgalom, anyám váratlan halála, menekülésem, találkozásom Katjusával, új néven való munkavállalás, majd a több órai autózás alaposan kifárasztott. A fáradtság folytán megéheztem.

Zsebrevágtam az élelmiszerjegyeket és lerohantam. Szerencsére nem kellett messzire mennem, mert a közelben találtam egy állami étkező helyet.

Alaposan bevacsoráztam, aztán hazamentem.

Sokat gondolkodtam a lépésekön rímenent, hogy mi történt szegény anyámmal. Holttestét bizonyára elvittették és elföldelték. Vajjon hol? Nagyon a szívre vettem, hogy sohasem látgathatok el a sirjához. Elmondtam érte a halotti imát.

Ásítolni kezdtem és legjobban szerettem volna lefeküdni. Azonban eszembe jutott, hogy Katjusa Vladimirovna teára hívott és hogy valánit mondani akar.

Bekopogtattam hozzá.

Az asztalon már ott állott a két csésze, a szomvárbán pedig forrt a víz.

Ittuk a meleg teát és én kérdő, néztam Katjusára.

A leány beszélni kezdett:

— Nem vagyok bolsevista, mondtam már neked. De a kommunisták szolgálatában állok, hogy így voltaképpen az orosz népet szolgáljam. Neked ugyanilyen feladatot lesz ezentul. Vállalod?

— Vállalom, Katjusa.

(Folytatjuk.)

